Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

W.J. Ates-Janssens

BEL/REE

Telefoonnummer +31235143784

janssensw@noord-holland.nl

Verzenddatum

28 JAN 2022

Kenmerk

1700864/1767305

Uw kenmerk

16699357/1699358

Betreft: aantrekkelijke agrarische sector voor bedrijfsopvolgers en starters

Geachte leden,

Wij kijken terug op een zeer waardevolle expertmeeting van 23 juni 2021 en de goede uitwisseling van ideeën in de commissievergaderingen.
Op 25 november 2021 hebben uw staten met een initiatiefvoorstel (voordacht 65-2021) over bedrijfsopvolging in de agrarische sector opgeroepen om een grondmarktonderzoek te starten. Daarnaast heeft u gevraagd om te verkennen welke ondersteuning jonge bedrijfsopvolgers en starters nodig hebben en een bijeenkomst te organiseren.
Op 25 januari 2022 hebben wij een besluit genomen over de uitwerking van uw aanbevelingen. Dat lichten wij in deze brief toe.

Grondmarktonderzoek

Wij starten een onderzoek naar de ontwikkelingen en bewegingen op de markt voor agrarische grond. Het doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de actieve partijen, grondprijsontwikkelingen en trends. Hiertoe laten wij in kaart brengen welke recente transacties hebben plaatsgevonden met een analyse daarvan. Vervolgens bekijken wij of er voldoende informatie is om conclusies te trekken of dat er aanvullend onderzoek nodig is.
De eerste resultaten worden in de loop van 2022 verwacht.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Verkennen van behoeften en mogelijkheden voor ondersteuning van jonge bedrijfsopvolgers en starters

Over de behoeften en mogelijkheden voor ondersteuning zijn er trajecten gaande. Daarbij zijn agrariërs en andere ketenpartners (waaronder banken) betrokken. In de kamerbrief van oktober 2021[1] wordt onder meer vermeld dat met Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) wordt gewerkt aan een kenniscentrum voor bedrijfsopvolging. Tevens is er inzet voor een landelijke subsidieregeling voor vestigingssteun jonge landbouwers. In het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) is er veel ruimte voor coaching, opleiding en financiering, maatregelen voor jonge landbouwers en voor praktijknetwerken.

Wij zijn -mede in vervolg op de aandacht in uw staten voor de uitdagingen voor (jonge) landbouwers- in gesprek met bestuursleden en leden van het Hollands Agrarisch Jongeren Kontakt (HAJK) om te bezien of iets extra's nodig is. HAJK is een afdeling van de landelijke NAJK. Het is een vereniging van, voor en door jonge boeren en tuinders in Noord-Holland, Zuid-Holland en het westelijk deel van Utrecht en behartigt de belangen voor de leden. Voor het thema bedrijfsopvolging is er voldoende aanbod van cursussen en coaching en daar lijkt geen noodzaak of wens dat de provincie nieuwe initiatieven ontwikkelt. HAJK bevestigt het belang van voorspelbaarheid en continuïteit van het beleid. Beslissingen en financiering van opvolging en van de business (inclusief investeringen in duurzaamheid) vragen om meerjarige bedrijfsplannen. Dat lukt moeilijk als wetgeving en beleid steeds wijzigt. Onzekerheid over bijvoorbeeld stikstofmaatregelen en de steeds zwaardere en nieuwe eisen die aan agrariërs worden gesteld werken belemmerend. Dit aspect verdient aandacht van ons College en uw Staten: alert zijn op gevolgen van nieuw beleid en van beleidswijzigingen voor agrarische ondernemers en opvolging.

Een signaal dat in ons overleg met Bionext[2] (de ketenorganisatie voor biologische landbouw en voeding) is afgegeven, betreft respect en beeldvorming. Als de burger leest over problemen rond klimaat, natuur, stikstof dan komt vaak naar voren dat de landbouw oorzaak is van deze problemen. Dit negatieve beeld overschaduwt de waardevolle betekenis van landbouw in voedselvoorziening, de innovatieve kant van de landbouw, de bijdrage van de landbouw aan de economie en het landschap. Concreet wordt gevraagd om te helpen de afstand die er is tussen inwoners, overheid en agrarische ondernemers te verkleinen.

---

[1] Kamerbrief DGA-EIA / 21258018

[2] https://bionext.nl/over-bionext/

Dit is niet alleen van belang voor de agrariërs die nu hun beroep uitoefenen maar ook voor toekomstige generaties die een agrarisch beroep overwegen. De beeldvorming kan bepalend zijn voor jongeren die een opleiding volgen of zich willen aanmelden voor een opleiding. De keuze voor een agrarisch beroep, de keuze voor biologische teelt, is niet gemakkelijk en niet vanzelfsprekend, aldus Bionext.

Wij nemen deze signalen mee in onze gebiedsprocessen, in communicatie, in netwerken en op platforms (o.a. Greenports, Voedsel Verbindt, Boer & Business in Balans, contact met gemeenten en onderwijsinstellingen). Onder andere het Economisch Herstelfonds[3] biedt mogelijkheden voor samenwerkingsprojecten met agrariërs. Wij streven ernaar dat partners in netwerken initiatieven ontwikkelen die bijdragen aan genuanceerde beeldvorming en bijdragen aan meer contact tussen inwoners en agrariërs over bijvoorbeeld de inzet voor verduurzaming en innovatie.

Jaarlijks uw Staten informeren over de thema's die zijn genoemd in uw voordracht en ons advies van 7 oktober 2021

Gelet op de samenhang van de thema's bedrijfsopvolging en aantrekkelijke agrarische sector met o.a. de Voedselvisie informeren wij u over relevante ontwikkelingen bij de rapportages over de uitvoeringsagenda Voedselvisie en de uitvoeringsagenda Economie.

Bijeenkomst met bedrijfsopvolgers en starters, in samenwerking met relevante ketenpartijen en toegankelijk voor leden van Provinciale Staten

Onze ambitie is om in het najaar van 2022 samen met agrarische jongeren een bijeenkomst te organiseren over kansen voor bedrijfsopvolgers en starters, bijvoorbeeld in combinatie met onderwerpen uit de Voedselvisie.

Tot slot

Bedrijfsopvolging en het behouden en versterken van een aantrekkelijke agrarische sector voor bedrijfsopvolgers en starters is en blijft voor ons een belangrijk thema. Wij zetten ons daar met onze (netwerk-)partners voor in.

---

[3] https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/subsidie-groen-economisch-herstel-landbouw

Gelet op onze rol, onze middelen en capaciteit, moet deze inzet echter in balans zijn met de inzet die nodig is voor de opgaven in het landelijk gebied zoals de voedselvisie en de uitvoeringsagenda economie.

Wij houden u op de hoogte over de voortgang.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk